

Z

Z	literă cheie în nomenclatura <i>Generală a Actelor Profesionale ale Medicilor și altor Profesioni din Sănătate</i> , în Franța, aplicată pe documentele de asigurare medicală, ea caracterizează actele care utilizează radiațiile ionizante, practicate de către medicul sau chirurgul dentist.
Z-CROMOZOM	v. X-cromozom.
ZAHARID	1. orice compus rezultând din acțiunea unui acid organic asupra unui zahăr; 2. în sens mai general, care nu mai este folosit de biochimști, oză sau holozidă.
ZAHARIFICABIL	care poate fi transformat în zahăr.
ZAHARIMETRIE	metodă de dozare a soluțiilor zaharate cu ajutorul unui polarimetru special, gradat care arată conținutul în zahăr în grade zaharimetrice.
ZAHARINĂ	substanță sintetică cu gust dulce intens, utilizată ca înlocuitor de zahăr.
ZAHAROZĂ	dizaharid format dintr-o moleculă de glucoză și una de fructoză.
ZAHĂR	în limbaj curent, zaharoză sau, mai larg, glucide.
ZAHĂR ALB	sin. zaharoză.
ZAHĂR DE AMIDON	sin. glucoză.
ZAHĂR DE ARȚAR	sin. zaharoză.
ZAHĂR DE FRUCTE	fructoză naturală conținută de fructe.
ZAHĂR DE LAPTE	sin. lactoză.
ZAHĂR DE MALȚ	sin. maltoză.
ZAHĂR DE SFECLĂ	sin. zaharoză.
ZAHĂR DE STRUGURI	sin. glucoză.
ZAHĂR DE TRESTIE	sin. zaharoză.
ZEINĂ	proteină (<i>gliadină sau prolamina</i>) din endospermul bobului de porumb, lipsită de unii aminoacizi esențiali, ca: lizina și triptofan, din care cauză este necorespunzătoare alimentației omului și unor animale.
ZEOLIT	combinație naturală de silicat dublu de aluminiu și sodiu utilizată pentru reducerea durității excesive a apei.
ZIEHL-NEELSEN (COLORAȚIA)	metodă de colorație a bacteriilor alcool-acido-rezistente, mai ales a bacilului tuberculos.
ZIGOMA	sin. apofiza zigomatică.
ZIGOMATIC	1. (gr. <i>zygon - jug</i>) care se referă la pomeții obrazilor; os al feței cu aspect de arc, ca la jug. 2. fiecare din mușchii zigomatici.
ZIGOMORF	(gr. <i>zygon - jug; morphe - formă</i>), care are simetrie bilaterală sau un singur plan de simetrie (anteroposterior sau dorsoventral); rezultă două jumătăți identice; sunt zigomorfe animalele vertebrate, artropodele etc., unele flori (fasole, gura-leului, mazăre etc.).
ZIGONEM	(gr. <i>zygon + nema - fir</i>), sin. zigoten; a doua etapă a profazei meiotice în care cromozomii omologi egali ca formă și mărime, unul patern și altul matern se apropie, se împerechează formând sinapsă; vor rezulta unități cromozomice bivalente.
ZIGOT	(gr. <i>zygotos - unit, împerecheat</i>), celulă diploidă, 2n care rezultă, la eucariote, în urma fuziunii în procesul fecundării unui gamet femel, n, cu un gamet masculin, n.
ZIGOSPOR	spor de rezistență, rezultat din conjugarea unor celule reproductive similare la ciupercile <i>Zygomycetes</i> și algele din ordinul <i>Conjugales</i> .

ZIMAZĂ	sistem complex de enzime existent în celulele vegetale, de exemplu în drojdia de bere (<i>Saccharomices cerevisiae</i>), și care catalizează fermentația alcoolică (anaerobă) în urma căreia rezultă alcool și bioxid de carbon.
ZIMMERMANN (REAȚIA)	sin. identificarea 17-cetosteroidilor.
ZIMOGRAMĂ	ansamblul diferitelor benzi obținute pe hârtie, prin electroforeza unei soluții de enzime.
ZIMOLOGIE	studiul fermentațiilor, mai ales al celor produse de levuri.
ZINC	metal dur de culoare alb-albăstrui, prezent în cantitate redusă în alimente, ca parte a oligoelementelor, mai multe săruri ale sale sunt folosite ca astringente și antiseptice de uz extern, adăugat în cantitate mică la unele preparate medicamentoase, zincul le întârzie absorbția.
ZINCOPENIE	carența de zinc a organismului; se manifestă clinic prin statură mică, hipogonadism marcat, piele rugoasă, hepatosplenomegalie, anemie feriprivă și bradipsihie.
ZINN (TENDONUL)	tendon comun al celor patru mușchi dreپți ai globului ocular.
ZINN (ZONULA)	sistem de fibre care mențin cristalinul în poziție în globul ocular. sin. ligamentul suspensor al cristalinului.
Zn.	simbolul zincului.
ZOLLINGER-ELLISON (SINDROM)	secreția masivă a acidului clorhidric gastric, care produce ulcere gastro-duodenale și jejunale, multiple și recidivante; este cauzat de o tumoră pancreatică producătoare de o mare cantitate de gastrină.
...ZOA	1. (gr. <i>zoon - animal</i>), în cuvinte compuse are semnificația de animal, cu referire la animal. 2. sufix de compunere a denumirii genurilor și familiilor în botanică sau zoologie.
ZONĂ	bandă, brâu, arie sau regiune delimitată a corpului; la animale,
ZONĂ APICALĂ	parte din vârful vegetativ al rădăcinii și tulpinii, în care se află meristemul apical sau conul meristematic.
ZONĂ ASPRĂ	porțiune a rădăcinii tinere, situată între zona piliferă și colet; aspectul rugos rezultă în urma căderii perilor sugători.
ZONĂ CONCENTRICĂ	zone ale corticosuprarenalei dispuse concentric compuse de fapt din trei zone: <i>zona fasciculata, glomerulosa și reticularis</i> .
ZONĂ GENERATOARE	zone merismatice (cambiul și felogenul) – situate în rădăcină și tulpină și care prin diviziuni repetate dau naștere la țesuturi secundare care asigură creșterea în grosime).
ZONĂ NETEDĂ	parte a unei rădăcini tinere, situată între conul de creștere și zona piliferă, în care se petrece alungirea celulelor.
ZONA PELLUCIDA	membrană îngroșată elastică și transparentă care învelește oul la mamifere.
ZONA PERIȘORILOR ABSORBANȚI	parte a rădăcinii situată între zona netedă și zona aspră; perișorii se dezvoltă din celulele rizodermei și au capacitatea de a absorbi apa din sol.
ZONA ZOSTER	dermatoză acută produsă de un virus neurotrop identic cu cel al varicelei; este caracterizată printr-o erupție unilaterală de vezicule pe fond erimatos, dispusă în grupe pe traiectul unui nerv senzitiv, dureri de tip nevralgic preced și însoțesc mult timp după vindecarea regională, după localizare, mai frecvente sunt: zona intercostală, zona oftalmică, zona cervicală, sin. <i>Herpes zoster</i> .
ZONA TRABECULARĂ	sin. trabecul corneoscleral.
ZONATOS	sin. zosterian.
ZONĂ TUSIPARĂ	v. tusipară.
ZONIFORM	se spune despre leziuni cutanate dispuse pe traiectul unui nerv.
ZONULAR	(lat. diminutiv din <i>zona - bandă</i>), care se referă la zonula <i>Zinn</i> (fibrilele care fixează cristalinul).
ZONULITĂ	inflamația zonulei <i>Zinn</i> .
ZONULOTOMIE	secțiune chirurgicală a zonulei <i>Zinn</i> , pentru a se permite extracția cristalinului în operația cataractei.
ZOOBIOLOGIE	parte a științelor naturale care tratează biologia animalelor, inclusiv fiziologia animală.
ZOOCENOZĂ	ansamblu de animale, în echilibru biologic într-un teritoriu determinat.

ZOOFILIE	afecțiune morbidă pentru animale, putând merge până la bestialitate.
ZOOFOBIE	teamă morbidă de unele animale.
ZOOGEOGRAFIE	ramură a zoologiei și geografiei care are ca obiect studiul răspândirii animalelor pe glob.
ZOOGLEE	infuzorii, rotifere, microorganisme etc., care se acumulează la suprafața filtrului lent contribuind la formarea membranei biologice.
ZOOGRAFIE	parte a zoologiei care are ca obiect descrierea animalelor.
ZOOIGIENĂ	știința care studiază raporturile reciproce dintre organism și mediu, elaborând măsurile pentru sustragerea animalelor de sub influența factorilor nefavorabili și pentru folosirea acțiunii celor favorabili, în scopul menținerii stării de sănătate, a prelungirii vieții economice și ridicării continue a producțiilor.
ZOOLOGIE	știință care are ca obiect studiul animalelor (structură, funcții, comportare, dezvoltare, distribuire, utilizare); la dezvoltarea zoologiei au adus contribuții remarcabile și cercetările unor savanți români ca: <i>Emil Racoviță, Paul Bujor, Grigore Antipa, Ion Borcea, Nicolae Leon</i> ș.a.
ZOOMETRU	instrument folosit pentru efectuarea măsurătorilor de înălțime, lungime și lățime la animale.
ZOONOZĂ	(gr. <i>zoon</i> – <i>animal</i> + <i>osis</i>) boală infecțioasă sau parazitară, transmisibilă în condiții naturale, de la animalele vertebrate la om – și invers.
ZOOPLANCTON	animale care intră în alcătuirea planctonului (ex. protozoare, crustacee inferioare etc.).
ZOOPLASTIE	transplantarea unui țesut sau a unui organ animal, la organismul uman.
ZOOSPERMIE	(gr. <i>zoon</i> + <i>sperma</i> - <i>sămânță</i>), ejaculat care are spermatozoizi.
ZOOSTEROLI	steroli de origine animală (colesterol, 7-dehidrocolesterol, coprosterol, lanosterol).
ZOOTEHNIE	1. (gr. <i>zoon</i> – <i>animal</i> ; <i>techne</i> – <i>știință, meșteșug</i>) ansamblu de științe care au ca obiect studierea și cunoșterea reproducției, creșterii, alimentației, ameliorării și exploatării animalelor domestice; 2. sin. creșterea animalelor, zoocultură.
ZOOTOXINĂ	substanță toxică produsă de către un animal, de exemplu, veninul șerpilor, scorpionilor.
ZOSTERIAN	sin. zonatos, care se referă la zonă sau se datorește virusului respectiv.
ZOSTERIFORM	sin. zoniform.